

BÉKÉSCSABAI HIRDETŐ

A BÉKÉSCSABAI JÁRÁS, BÉKÉSCSABA NK. ÉS VIDÉKÉNEK ÉRDEKEIT FELŐLELŐ HETILAP

ELŐFIZETÉS: Egész évre 10, Félévre 5 K
Egyes példányonként 20 fillérért kapható
Engel Miksa kistőzsdéjében, Gesmey Soma,
Corvina és Tevan utóda Gombos Sámuel
könyvkereskedésekben Békéscsabán. ::

MEGJELENIK MINDEN SZOMBATON

FELELŐS SZERKESZTŐ ÉS LAPTULAJDONOS
Z É K E L Y G Y Ö R G Y
Breznyik-utca 7.

Hivatalos hirdetéseket díjtalanul közlünk.
Magánosok hirdetését kisbetűvel minden
szót 10, vastagabb betűvel 20 fillérért köz-
lünk. Legkisebb díj 1 kor. Egész oldalra,
vagy részre terjedők megállapodás szerint

Hivatalos rész.

A villamos villágítás szabályozása. A szénhiányra való tekintettel a járás főszolgabirája kéntelen volt Békéscsaba nagyközség és közönsége villanyvillágítással való ellátását mérsékelni, amit a villamos művek vezetősége az alábbi körlevélben hozott a villanyt használó közönség tudomására :

„T. C. Iárási Főszolgabíró ur 8277/917. sz. a. kelt rendelkezése és a villamosmű felügyelőbizottságának mai határozata alapján a szénhiányra való tekintettel f. hó 13-ától kezdve to-
további intézkedésig a konyhai lángon felül egyidejűleg csupán egy szobában s ott is csak egy villamos égő használható.

A többlángú csillárokból egy kivételével a többi égő kiszedendő.

Nyilvános helyiségek, vendéglőkben, nagyobb üzletekben helyiségenként legfeljebb két darab s legfeljebb 40 wattos égő használható.

A nagyobb motorokat a villamosmű személyzete az üzemből ki fogja kapcsolni. Indokolt esetben kivételt a Főszolgabíró ur engedélyez, aki a fenti rendelkezéseknek büntetés terhe alatti betartásáról gondoskodik.

Békéscsaba, 1917. november 12.

Békéscsaba nagyközség
villamos műve.

Lucernamag maximálását állapítja meg. M. E. 3654. sz. szeptember 30-án kelt rendelete és métermázsánként a következő árakat állapítja meg :

1. Nagy, arankamentes lucernamag 750 K.
2. Nagy, arankás tisztítható nyers l.

mag. .... 700 „

3. Nagy, arankás tisztíthatatlan
nyers l. mag. .... 640 „

4. Fehér bárcával hivatalosan ólom-
zárolt l. mag. .... 985 „

5. Piros bárcával hivatalosan ólom-
zárolt l. mag. .... 935 „

Kicsinyben, 25 kgr. alul a 4-ik pont alatti kilogrammonként 10.45 kor. és az 5-ik pont alatti 9.95 kor. drágább nem lehet.

Ezen árak zsák nélkül, készpénzfizetés mellett a feladó állomáson értetnek.

Ezen árak október hó 2-től értetnek s a rendelet ellen vétők 6 hónapi elzárással s 2000 korona pénzbírsággal sújthatók.

A lóheremagért követelhető legmagasabb árat a M. E. 3655. számú ugyancsak szept. 30-án kelt rendelete közli a következőként :
(A fenti sorrendben ugyanazon elnevezéssel.)

1. alatt szerinti lóheremag ... 575 K.

2. „ „ „ 535 „

3. „ „ „ 490 „

4. „ „ „ 760 „

5. „ „ „ 720 „

Kicsinyben való eladásnál a 4. pont alatti 8 kor. 20 fil. és az 5. pont alatti 7 kor. 80 fil. drágább nem lehet, zsák nélkül készpénzfizetés mellett a rakodó állomáson.

A rendelet ellen vétők ugyancsak 6 havi fogház és 2000 koronáig terjedhető pénzbüntetéssel sújthatók.

A zsírfogyasztás korlátozását mondja ki a M. E. szept. hó 28-án kelt 3682.

számu rendelete, mely szerint a hét két napján, hétfőn és pénteken az ételek kiszolgálására szolgáló üzletekben és üzemekben (fogadók, vendéglők, egyleti jellegű és más étkező helyek) tilos olyan éteteket előállítani, melyeknek előállításához zsir (sertészsir, szalonna, margarin, vaj növényzsir, növényolaj, vagy bármely más zsiradék és olaj) felhasználása szükséges.

Tilos ezen zsírféléknek az üzletekben való árusítása is ezen napokon.

Kivételt képeznek ez alól a kórházak és gyógyintézetek, melyeknek ápolottjai részére a Közélmelési miniszter a tilalmat feloldhatja, de a betegekről ott egy nyilvántartás vezetendő, akik ilyen kivételt képeznek.

A rendelet ellen vétők két havi fogházzal és 600 korona bírsággal sújthatók.

A malátakávéért követelhető legmagasabb árat a M. E. 3684. számu szeptember 28-án kelt rendeletével következőleg szabályozza:

A dobozban, vagy zsákokban levő kávét 100 kgr. szerint a fogyasztók számára a dobozban levőt 210 kor., a zsákokban levőt 180 koronában állapítja meg.

Nem fogyasztónak az elsőt 220 és az utóbbit 190 koronáért lehet eladni.

Egy kilós tételekben a dobor áru 2 kor. 50 fillér, a zacskó áru 2 kor. 30 fillérért árusítható.

Az árak készpénzfizetés mellett értendők, ellenben 2 százalékkal nagyobb kamat számítható, mint az Osztrák-Magyar Bank kamatlába, mely az üzlet kötésekor volt.

A rendelet ellen vétők 6 hónapi elzárással és 2000 korona bírsággal sújthatók.

A ciroktermelést korlátozza a M. E. 4115. számu október 27-én kelt rendelete, amennyiben senkinek sem szabad nagyobb területet bevetni cirokkal, mint azon terület 5 százaléka, melyen egyéb kalászos területe van. Így ha buza, rozs, árpa stb. kalászos veteménye van 40 holdja, úgy cirokot csak 2 holdon vehet.

A táblák segélyezésére egy sorban vetett cirokvetés, ide nem számít.

Országos vásár. Lippán november 16-án, Makón november 18.

A III. kereseti adó, — valamint a tőkekamat adó kivétési lajstroma az 1917. évre a gyulai pénzügyigazgatóság által érvényesített, s az november hó 11—18. között a községi adóügyi osztálynál közszemlére van kitéve.

Az örlési vámszázalék a kölesre és árpagyöngyre nézve Békésmegye területére a hivatalos lap szerint 12 százalékkal vámban és 2 százalékkal pótlásban lett megállapítva.

A vármegyei legtöbb adót fizetők névjegyzéke az 1918. évre, a vármegye székházában közszemlére van kitéve e hó 17-ig.

Csaló ügynökök keresik fel a hadifogságban levők hozzátartozóit itt a községben és a vidéken, hogy őket a foglyokhoz való utazásra csábítsák s tőlük előlegeket kicsaljanak, a rendőrség ez úton is figyelmezteti a közönséget, ha valakinél ily ügynök megjelenék azt a rendőrségnél jelentésük be és előlegeket ne adjanak.

Alma vehető a község által beszerzett mennyiségből kilónként 1 kor. 60 fillérrel, míg a készlet tart; a kiosztás a Kugel-féle vasüzlettel szemben levő hözségi épületben történik.

Az alsóvégi tehénlegeltető társulat felhívja azokat, kiknek ott holdjaik vannak, hogy egy-egy kocsi dudvát videnek oda, vagy 2 koronát fizessenek be a társulat pénztárába.

A diókészletek zár alá vétele. Az életbeléptetett 102.100. számu közlélmelésügyi miniszteri rendelet közlélmelési celra elrendeli a dió- és dióbéltkészletek kötelező bejelentését.

Bejelentésre kötelezettek: a) mindazok a személyek, jogi személyek és cégek (kereskedelmi vállalatok, szövetkezetek stb.), akik diót, illetve dióbélt továbbadás céljára, vagy ipari üzemekben való felhasználás, avagy egyébként nem saját háztartásukban való fogyasztás céljaira tartanak raktáron, ugyszintén azok is, akik diót, illetve dióbélt más részére tartanak őrizetben (idetartoznak: közraktárak, vámraktárak és a közforgalmi közlekedési vállalatok raktárai is) és pedig diókészletük egész mennyisége tekintetében.

b) termelők és mindazok, akik nem esnek az a) pont rendelkezései alá, amennyiben dió- és dióbéltkészletük összesen az 50 kilogrammot meghaladja.

A bejelentésre kötelezettek kötelesek készleteiket e rendelet közhírré tételének napján fennálló állapot szerint 8 nap alatt bejelenteni és pedig dió- és dióbélkészletek elkülönített feltüntetésével.

Azokat a mennyiségeket, amelyek a bejelentési határidőben a bejelentésre kötelezett egyén (természetes és jogi személyek, cégek stb.) részére fuvarozás alatt állanak, a címzett köteles a rendeltetési helyre érkezésük és illetve az erről szóló értesítés vétele után 24 óra alatt bejelenteni.

Azok, akik a bejelentésre kerülő mennyiségeket más részére tartják őrizetben, a rendelkezésre jogosult nevét és üzletének, illetőleg tartózkodásának helyét is kötelesek bejelenteni.

A bejelentési kötelezettségnek — amennyiben a bejelentés nem szóbelileg történt — elég tétetett, ha az ezt tartalmazó értesítés a bejelentési határidőn belül ajánlott levélben postára adatott.

A bejelentésre kötelezettek a bejelentéseket közvefflenül az Országos Zöldség-, Főzelék- és Gyümölcsforgalmi részvénytársaságnál (Budapest, IV., Városháza-utca 4. szám) kötelesek megtenni, illetve a b) pont szerint bejelentésre kötelezettek

annak e főszoigábirónak kötelesek megküldeni, amelynek területén a készlet van.

A bejelentéseket minden egyes üzem vagy raktártelepre nézve külön-külön kell megtenni.

A hatóság a hozzá beérkezett jelentéseket a beérkezéstől számított 48 óra alatt az Országos Zöldség-, Főzelék- és Gyümölcsforgalmi részvénytársasághoz köteles beküldeni.

Az ekként bejelentési kötelezettség alá eső dió- és illetve dióbélkészletek zár alá vétele elrendeltetett.

A zár alá vétel joghatálya a jelen rendelet életbelépésétől számított 15-ik napon, vagyis november 8-án túl megszűnik s ez idő után — amennyiben ellenkező rendelkezés nem történék — a birtokos a zár alá vett készletekkel szabadon rendelkezhetik.

Szerkesztői üzenet.

E lapnak szerkesztője felkéri azokat, kiknek kiadó lakásuk van, vagy lesz Szent György napra, valamint azokat, kik lakást keresnek, — ezt nálá jelentsék be, hogy a lapban meghirdethesse, esetleg érdekükben eljárjon. Az ily hirdetések és előjegyzések díjtalanok.

Publikációk.

Eladók.

Ház M. Mihálynál Vajda-u. 17.

Ház Galló Pálnál Szerdahelyi-ut 1.

Ház Novák András örök. Jókai-u. 54.

Ház Sztrachó Jánosnénál, Reviczky-u. 24.

Háztelek Bagyinka Pálnénál Szöllő-u. 3.

Háztelek 2000 drb. vályoggal Turcsányi Györgynél Lövő-u. 1.

Ócska nád özv. Schluck Györgynénál Sztraka-u. 7.

7 hold föld Pepó Pálnénál Kerek 1917. sz. tanya.

5 hold hereföld a fényesen Vandlik Györgynél Corvin-u. 7.

Buzaszalma 4 holdról Kerepeczky Györgynél Csillag-ut 11.

300 kéve zsup, 3 holdról kukoricaszár és kukorica csuhé Paulik Mihálynál Kenderföldök 77. sz. tanya.

400 kéve kukoricaszár Varga Kontár Györgynél Sztraka-u. 38.

1 kazal buzaszalma Kliment L. Jánosnál Baross-u. 18.

Kínálat.

Gyümölcs csemete fácskák kaphatók a gazdasági népiskolában a vágóhid mellett.

Használt fenyőfazsindely 3000 drb. Apponyi-u. 4.

Hintó jó karban Kliment L. Jánosnál Baross-u. 18.

Kereslet.

Akácza kivágása részről Fabry Károly ügyvédnél kiadó Ferencz József-tér 1.

Akácza kivágása és fél hold veteményföldet kiadó Gyebrovsky György Orosházi-u. 10.

Commenciós cselédet keres Gyebrovsky András Munkácsy-u. 2.

Commenciós bérest, vagy negyedest keres Máté Görgy Felső körössor 31.

Negyedest keres kistréti tanyáján Zelenyák Mihály Békási-ut 20.

A békéscsabai piac maximális árai.

Érvényes 1917. október hó 16-tól további intézkedésig.

Paradicsom — — — — 1 klg. K —.70	Tehén turó friss— — — 1 klg. K 2.50
Káposzta— — — — 1 klg. K 1.—	Sovány liba kisebb K 9.—, nagyobb 10.—
Sárgarépa — — — — 1 klg. 1.20-1.40	Kövér liba — — — — 1 klg. K 12.—
Petrezselyem— — — — 1 klg. 1.20-1.40	Sovány kacsa kisebb K 6.—, nagyobb 7.—
Céglarépa — — — — 1 klg. K —.95	Kövér kacsa— — — — 1 klg. K 10.—
Zeller— — — — 1 klg. K 1.10	Pulyka — — — — 1 klg. K 6.—
Vöröskáposzta — — — 1 klg. K 1.—	Tyuk— — — — 1 klg. K 7.50
Vöröshagyma — — — 1 klg. 1.30-1.50	Első osztályu csirke— — 1 klg. K 8.—
Dughagyma — — — — 1 klg. K 2.80	Másod osztályu csirke — 1 klg. K 7.—
Foghagyma — — — — 1 klg. K 2.60	Dió — — — — 1 liter K 2.—
Alma— — — — 1 klg. 1.20-2.—	Mogyoró— — — — 1 liter K 2.80
Körte— — — — 1 klg. K 2.—	Tej — — — — 1 liter K —.60
Szőlő — — — — 1 klg. 2.60-3.20	Paprika — — — — 1 liter K 12.—
Gesztenye — — — — 1 klg. K 1.70	Tejfel — — — — 1 liter K 3.40
Torma — — — — 1 klg. K 1.75	Galamb párja — — — párja K 3—4
Burgonya — — — — 1 klg.—.80-1.—	Zöldpaprika — — — — drbja K 2—6
Száraz bab — — — — 1 klg. K —.65	Tojás darabja — — — drbja K —.40
Borsó— — — — 1 klg. K —.50	Nyirfaseprü kiskéve K 1.50, nagyobb 3.—
Lencse — — — — 1 klg. K —.80	Kétfülü kas 2 vékás K 5, 1 v. 4, $\frac{1}{2}$ v. 3.—
Első rendü tehén vaj— — 1 klg. K 12.80	Talicska trágya hordásra drbja K 20.—
Másod rendü tehén vaj— 1 klg. K 8.60	Kubikos talicska— — — drbja K 40-50
Zsirtalan tehén sajt — — 1 klg. K 7.20	Kocsi rudak — — — — drbja K 7—8
Juh gomolya— — — — 1 klg. K 10.—	Tövisborona — — — — drbja K 25-30

Gazdák Biztosító Szövetkezete

Tiszta magyar intézet!

Főképviselet Csabán: Filippinyi Sámuelnél.

Biztosításokat elfogad tűz, jég baleset, szavatosság és betöréses lopás ellen, ugyszintén az ember életére a legkülönbözőbb módozatok szerint előnyös feltételek mellett. Üzleteredményben a biztosított tagok díjarányában részesednek. Nyomatványokkal, valamint felvilágosítással készséggel szolgál

Filippinyi Sámuel
Községháza.

A szövetkezet biztonsági alapja 18,358,012,14 K tesz ki.

Alapítalott 1900-ban.

Felhívás a VII. hadikölcsön-jegyzésre.

Hazafias tisztelettel hozom az igen tisztelt gazdaközönség tudomására, hogy úgy, mint eddig, a VII-ik hadikölcsönre is a főpénztárban gyűjtöm a jegyzéseket, igen kérem sziveskedjenek bizalmukkal megtisztelni és ezen nagy horderejű édes hazánk fennmaradásának és felvirágzásának alapkövét képező jegyzéseket tömegesen eszközölni, mert hiszen ez nemcsak hazafias kötelesség, hanem az egyedüli eszköz, hogy seregeink a dicső békét kivivják s ezen béke bennünket gazdasági erőnk teljességében találjon.

Békéscsaba, 1917. november 15.

Hazafias üdvözlettel:

Galli Mihály,
főpénztárnok.

Eladó üzletek és házak.

Csorváson a Vasut-utcán jó karban levő lakóház melléképületekkel és egy hold gyümölcsösrel 25000 K árban, 9000 K készpénzrel megvásárolható.
Békéscsaba forgalmas pontján egy **fűszerkereskedés és italmé-
réssel** bíró, valamint az András-
uton egy nagy telekkel és gazdasági
melléképületekkel felszerelt **lakohá-
zak** igen előnyös árban eladók.

Érdeklődők forduljanak a

Mezőgazdaság Ipar- és Kereskedelmi
Részvénytársasághoz Békéscsaba
Ferenc József-tér 10.
Fábry-palota.

**Műfogakat készít brassói Greising Albert áll.
vizsgázott műfogász Békéscsaba, Kinizsi-utca 7.
Pápay-ház. Foghuzás teljes érzéstelenítéssel.**

**Fűzfavessző
kosárfonás céljára
feléből kiadó.**

Réthy Béla gyógyszerésznél

**Mezőgazdaság-, Ipar-, és Kereskedelmi
Értéktársaság Békéscsabán
Ferenc-József-tér 10., Buzapiac
Fábry palota**

ÜGYKÖRE: Folyósított előnyös feltételekkel törlesztéses jelzálogkölcsönöket földbirtokokra és házakra, valamint üres telkekre 4 $\frac{1}{2}$ % kamat alapon 10—65 időtartamra. Földbirtokok, házak és telkek adásvételét, bérbeadását és cseréjét közvetíti. Mezőgazdasági, ipari és kereskedelmi vállalatok létesítése körül közreműködik. Közvetíti a tőzsdén jegyzett értékpapírok és vidéki pénzüntézek s vállalatok részvényeinek adásvételét. Képviseli az Adriai Biztosító Társulatot. Minden felvilágosítást díjtalanul ad

Cséplőgépeket vesz és elad, nemkülönben gőz- és motormalmok berendezését és átalakítását a leggonoszabb szakértelemmel eszközli

**Fekete Géza főgépész
Csaba, Berényi-ut 25.**

Eladó a Berényi-utca 21. szám alatti kitűnő gazdasági ház, 4 szobával, 7 mellékhelyiséggel, gépésznek vagy kisebb gyárnak alkalmas nagy udvarral és Northon kuttal. Felvilágosítást ad Papp Sándor ugyanott.

BÉKÉSCSABAI ÁRUFORGALMI R.-T.

Szent István-tér 3. Aradi Ipar- és Népbank épület.
Telefon 89. Sürgőnycim: Aruforgalmi Békéscsaba.

GÉPOSZTÁLY: Összes ipari és mezőgazdasági gépek, ekék, boronák, répavágók, amerikai aratógépek, morzsolók, cséplőgarnitúrák, motorok stb.
SZÉNOZTÁLY: Belföldi és porosz köszén, kokszt, kovács köszén és bükkfaszén ipari és házi fűtésre.
TŰZIFAOSZTÁLY: Bükk, cser, gyertyán és tölgy hasábos és dorong, bükk, tölgy és fenyő hulladék.
ÉPÍTKEZÉSI OSZTÁLY: Homok, cement, téglák és cserép, darabos és építőmész, aszfalt-kőfedéllemez, kátrány és vegyi termékek. **GÉPOLAJOK, KENŐCSÖK** stb.: Kocsikenőcsők a legolcsóbb árban.

**Erdő- és Mezőgazdasági
Mérnök-iroda Békéscsabán**

vállal mindennemű erdő- és mezőgazdasági műszaki munkát, nemkülönben építkezési és biztosítási ügyek lebonyolítását, közvetít házak, telek, anyag, gép, jármű vételt és eladást. Érdeklődők úgy szóval, mint írásban Békéscsabán, Breznyik-utca 7. szám alá, vagy pedig e lap kiadóhivatalához forduljanak.

Használt, de ép, minden nagyságu

**boros és
pálinkás hordókat**

legmagasabb árban vesz

Kiss Ferenc

Csaba, Zsiros-utca 3. sz.

Mindennemű nyomtatványok izléses kivitelben készülnek a

**BÉKÉSMEGYEI
FÜGGETLENSÉG**

könyvnyomdájában, Csabán.